

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHAJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakomur na njegov naslov 6 K.
 Skupno v eno fano 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
 Cena enega drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Csensovelh, CSERFOLD, Zalamegye.
 K tomu se more pošilati naročilno l. val dopis, naj
 pa v tiskarno.

*Vsi naročniki tak domači kak amerikaški
 dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
 „Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
 Srca Jesušovoga.“*

Goščénje.

„Niksi človek je pripravo veliko večerjo i pozvao je vnoge.“

Kak veselí glás je to! Jako malo ljudi je, kí ne bi sprijéli takšega pozvanja. Či božen človek pozové sosedo, neprijátele na veliko večerjo pa se komaj najde tú i tam eden, kí se zgovori ino domá ostáne; čí je pa on, kí nas pozové, prijátel, te pa ne kraja ní konca prihájajjí gostov: vsaki se veselí pozvánj, vsakí z veseljóm íde, ár si za poštenjé računa, ka je on túdi pozváni ino za sramoto bi meo, čí na takše prijátelsko vabílo ne bi šo.

Samo denéšnjega evangeliuma pozváni so se zgovárjali eden za drugim. Oni so ne mogli iti, so našli vsaki svoj zrok, šteri je domá drži, svoj posel, šteri je važnejší, kak iti na pozvanje nebeskoga Gospodára ino se déonike včinití njegovoga prestretoga stola. Okoli po širokom svétí millione krščenikov živéjo, ešče vékše trume pa so kí ešče nanč nevejo, ka je pozvanje k njím túdi poslano, štere mí za pogane zovémo. Tei vsi ne imajo časa, ka bi šli k stolí návuka Kristušovoga, nemajo časa, ka bi pohájali stol oltárskoga svestva.

Što de je zvao? Mí, líbi krščenícje, mí je moremo zvati. Koga z rečjov, koga z písmom, naj zvedijo, „kak sladki je Gospod oním, kí njega líbijo.“ Koga pa ne z rečjov, niti s písmom, onoga s podpiranjom: z molitvov ino túdi z zemelskimi dári.

Pa od toga slednjega bi vam radi tú pár reči napísali.

Známo, ka je návada po vsakoj fari na šteri dén leta nabíratí na sv. missijone. Dnes nas tá skrb bole naléze, kak kda štée inda. Zdaj, kda so tak vnoги missionarje po različnih krajaj svetá prisíljani bíli povrztí svojega dela mesto, z en kraj, záto, ár so pozváni k vojski, kak na Francuskom, z drugi kraj pa záto, ár so bíli vu držánjaj neprijátelov svojega národa, je celo missionsko delo kakti vojnolo v nesrečí Europe. Kelko missionárov je že vu boji spadnolo, kelko jih je spomrlo za volo pomenkanja živéza i slabe dvorbe, to dnes ešče ne vemo, líkí vsakojáčkí

je tak, ka več jezér missionski postaj ostáne brezi dúhovnika, vnoге takše túdí, v šterih se je lepo razvijala že krščanska mísel, kde so že na stotíne bíli krščenícje pa ešče druge stotíne se pripravljale na sv. krst. Tem vsem silna pomoč potrebna. Tei vsi čújejo že pozvanje k stolí Gospodnovomi pa ne koga, kí bi njím pot kázao.

Ka nam je tú číniti? Nájvažnejša reč v tom je naša vrela molítev za povrnjenje národov. Druga je, ka pomoremo takše dečáke, šteri májo volo na missionsko delo, ka do mogoči v takši réd stopíli, šteri missionare goji. Trétja je pa, ka si mí poleg návadnoga nabiranja — i zvún toga — ešče eden deó missionskoga podpiranja na sebe vzememo, ka si zeberémo eden mission med poganami, šteroga bí mí, naročnicje „Novin“ gorídržali. Šteri naj to bo, na to bi túdi meli krédí vpo-ménanje. Ne bilo z našega kraja, poleg našega znánja, dozday v poganskíh missionaj dúhovnika. Zday pa je eden klerik pri Salezijancaj, Berdén Ferenc z Filovec, naš roják, Slovenec v Júžne Amerike Chile zvanom držánji, šteri se tam pripravla na missionsko delo med poganami. Hráni ga réd Salezijancov. Starišje ne plačújejo več za njím níkaj. Ne bi mogli mí Slovenci na Vogrskom naš deó missijonskoga dela tak zavnati, ka bi za njega nabirali, ka kda on ednok vópríde med pogane, ka bi mí z našimi dári njemi pomogli goripovati církev, šolo i druga potrebna dela tam, kam njega njegovi prednji pošlejo?

Tak na ednok se nam to preveč vídí, líkí morje z kaplic stoji pa jezero kaplic je že ednomi jako žédnomi na veliko olejšanje. Pa záto píšemo zdaj od toga, ka kda bode, te že se níštera kaplica vkúp nabere, pa de krédí za nájvékšo silo.

Po takšem bi mí dobíli počási eden svoj národni missijon, šteri bi rávno naš bio, v šterom bi stotíne bívši poganov mládíh, ali stárijh za nás molíle, na naša nakanenja poslúšale sv. mešo, pohájale sv. sakramente! Kak lepa je tá mísel! V jezeroletnih goščaraj Júžne Amerike bi bio eden kótiček svetá pri šterom bi v šoli na zemle vídí kázali

málim poganščekom Múro pa njéni levi breg rekoč: „Tú stanújejo ravenski, dolenski, goričkí Slovenci na vogrskom. Tem máte zahváliti, ka šolo, ka církvíco, ka sv. missijon máte, ka se lahko včíte od Jeruša, od njegove líbe matere Marije, od lepih nebés, ka ste ví túdi pozváni k zemelskomí i nebeskomí stolí Gospodovomí.“ Kak bí tista dečica molíla za nás, kak bi vrla bíla samo za to, naj mí bomo zadovolni z njimi! Kak bi se paščila k prečiščávanji za naš máli národ i za njega bláženstvo! Líbi čtevcí, ka povéte na to?

— Bog ti lepo plati, dragi brat po Kristuši, na toj lepoj misli. Vtelovimo jo. Odsehal iz darov na misijone poročenih tiste denemo k strani, šteri neso naravnoč namenjeni na zdajšnje potrebe misijonarov. O da bi dobro slovensko ljúdstvo v toj obilnosti peneznoj zarazumelo tvoj srčen poziv pa navrglo takši znesek vkúp, ka bi mogli to misijonsko podporo za stalno zagotoviti z zidanjom misijonske híše v našem slovenskom kraji! Pa mislite, ka bi lepši i hasnovitejši spomin našim pokojnim vojakom mogli gorpostaviti? Nikdar ne.

Vrednik.

Bojna — Mir.

Pavijo, da je naš kralj se ve da sorazumno z našimi zavezniki mir ponúdo Rusom. Glas je še ne potrjen. Teliko je stalno, ka bi Rusi radi z nami mir sklenili, samo z Nemci ga neščejo, pa še z tem bi ga vojska sklenila, če vlado ne bi Angleži i Japonci pritiskavali, naj zosebnoga mirú ne sklenjava. Ruski Socialisti túdi neščejo toga mirú, oni to želežo, naj naednok nastopi mir po celom sveti. Ruska vojska postanújejo se ve da na velenje višjih bolje nemirna in sovražna, kak je dozday bila. Na Romanskom se začínja napadanje. Več mesecov so se pripravljali Romani i Rusi skupno na napadanje, — naši pa na branitev. Naj prído, ne bojimo se. Samo naj nam Bog pomaga, pa obhodijo tú tak naši sovražniki, kak so na slovenskom Primorji obhodili Talijani i odbiti do.

Talijani z besnostjov nadaljavajo svojo deseto ofenzivo. Do 180 jezér

zgube majo dozdej že i skoro nikaj haska. Do 15 jezera smo jih mi samo vlovili že. Oni pa maloveč naših. Na Svetoj Gori, pri Kostanjevici, odkod smo prle mesečnik „Cvetje“ dobivali, na Vodica, kje so najbesnejši bili napadi, so najjunaškeje čine pokazali sveti naši domobranci. Vsi narodi Avstrije i Vogrskoga z celim srcem branijo sunčno Primorje, a kaj sijajno se pa odlikujejo Vogri in Slovenci. Kaj so štajarski Slovenci in našiva domobranskiva polka 20. in 31. doprinesli, bo slovelo dokeč bo en Sloven in en Vogrin na zemlji. Od junaštva štajarskih Slovincov smo že predtem poročali. Od 20. in 31. dpp. pa bodi zdaj povedano, ka sta v 48 vurah sedemnajset napadov odbila i trikrat še napadnola sovražnika. Pa bodi zdaj to tudi povedano, ka je 20. dpp. naš domači polk, v šterom naši zalavski Slovenci služijo, 31. pa tudi ma več Slovincov pri sebi iz zalavske pa železne županije. Pa to domoljubno junaštvo naših sinov bi se moglo mimo vuh pustiti, bi se najšeo takši divjak, ki ne bi preštima, nego še preganja toga siromaškoga ljudstva materni jezik i druge pravice?

Na drugih bojiščah velike spremembe ne bilo. — Talijanom se posrečilo pot narediti prek gor od Valone (Albanija) do Soluna (Grčko).

Dom i svet. — Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Gjura Janoš, pešak 26. pp. z D. Bistrice. Spadno je maja 17. kak naznanjajo vojni duhovnik, dr. Porubszky Géza i pokopan pri Perepelniki poleg Zločova v Galicii. Ostavo je dovico i šestero dece. Srce Jezusovo bodi vsmil-

jeno sirotam ostavljenim i njegovej duši. Molimo za njega!

Oddaja sena! Na Krajni od Sobote gor se odda seno iz dva travnika na tistom imanji, kaj je za samostan kupljeno. Drazba ali licitacija bo 15. junija popoldne ob treh. Zglasite se pri Klekl Štefani na Krajni! Vednaka cesta pela ta, lahko še Dolenci odtistec spravijo krmu domo, ne trebe prek Mure iti.

Slovesnost z predavanjem se je vršila na risalske svetke v Szombathely-i v pomoč Erdély-skim sirotam. Govor je držao grof Mikes Janoš, našviši paster. Vse je lepo bilo i sirotam mnogo dohodkov prineslo. Predavanje se ponovilo.

Mro je v Rusiji Lonec Marko iz Žižkov, ki je v Przemysli služo svoj vojaški stan, kje so ga Rusi zgrabili. Na znanje dao smrt pajdaš Krao Štefan iz Žižkov. Zapušto je dovico i osmero dece. Bodi njem lahka tija zemlja, za dušo pa vesela neba. Molimo za njo!

Prijaznost Rusov mora odhenjati. Receg Matjaš, p. 83. pp. nam piše, ka je nekoga ruskoga vojaka njegov poddesetnik dolstrelo, kda je šteo k našim vojakom iti na razgovor kak prle. Zdej če šteri samo z jarka pogledne, že ga strlijo. To je napravo obisk Kerenski ministra pri vojski.

Slovo vzeme od svojih starisoh i vseh svojih dragih Zabol Ignac z D. Bistrice i Kerec Mihal z Vidonec. Te drugi se zrača tudi v molitev gračkih i sebeščanskih tretjerednikov pa milo misli i na dete, ženo i domači rod.

Žene zakaj ne pišete možom na bojišče? Neki vojak se nam toži, ka zato neščete nešterne pisati, ka so se proščenja začela pa vsako morete gorvdariti, kesno v noč pridete domo, dugo spite itd. Je pri mešterih to brš

istina. Tak se nam z bojišča tožijo. Je istina, dobre ptice, je istina? Božji mlini počasi ali gotovo melejo. Že bo, mir i račun tudi. Pokorite se, spokorite se!

Starci pride domo. Naš apoštolski kralj je odredo, ka vsi vojaki, ki so rojeni v letah 1865 i 1866 bodo do junija 30. domo puščeni od vojaške službe. Notri samo tisti ostanejo, ki z dobre volje sčeo ali ki so kak prostovoljci notri stopili.

Odlikovanje. Naši mladi dečki iz 20. dpp. so se junaško borili proti Talijani. Koštric Jožef z Male Polane i Špilak Jožef z Nedelice sta dobila malo srebrno svetinjo, Tkalcich Štefan z Gomilic, pa dve bronasti. Prav je tak. Proti hūdomi tudi tak dečki. Slava vam! Največše odlikovanje pa mate v tom, ka ste ranjeni i trpeti morete z trpečom Jezusom.

Molitvena kniga ga rešila. „Dobo sem njihovo knjigo v največšem ognji talijanskih napadov. Djao sem si jo na prsi i tak se brano. Naednok prileti samo šrapnel i štiri moje pajdaše rani, meni pa spadne na knjigo, jo prevrta a zdaj pa moč zgubi i meni se nikaj nej zgodi. Hvala dobromi Bogi! Kak rad bom molo zdaj iz té knjige! Korpich Janoš, topničar pri 14. ttp.

Vojaško imenovanje. Zorko Edmund, praporščak 31. dpp. z Beltinec, je imenovan za poročnika (hadnagy, leutnant). Čestitamo i želemo vnogo slave!

Spominjajte se! „Z kratkimi stavki vas pohodim in pozdravim, dragi sošolci in vrstniki moji! Pred petdesetimi leti znate pod koga roko smo slišili? Pod roko zdaj preminologa dobroga slovenskoga školnika Murkovič Janoša. Mislite kaj so vas včili? Pomnite pesmi, štere smo se od njih navčili v šoli?

Po amerikanskom.

1

Povest.

Spisao: Henrik Sienkiewicz.*)

V Mariposi so odkrili petroleve vrelce. Veliki dobiček, šteroga si je iz takših podjetij spravila Nevada in druge amerikanske države, je nagnola nekaj bogatcov, ka so ustanovili družbo za izrabljanje novoodkritih vrelcov. Spravili so ta stroje, lestvice, velike in male lagve; za delavce so sezidali hiže; kraji so dali ime „Struck Oil“; po kratkom časi je v toj pūstoj krajini nastala mala naselbina z nekelikimi hižami, v šterih je stanovalo par stotin delavcov.

Za dve leti je „Struck Oil“ bio že „Struck Oil City“; pa je to ime tudi zaslūžo (city = mesto, varaš); je bio namreč tam šoštar, krojač (szabó), tesar, kovač, mesar, pa francoski zdravnik, šteri je bio doma na Francoskom komaj brivec, ali jako pošteni in vūčeni človek; to pa dosta vala pri amerikanskem zdravniku.

Kak je po takših menjših mestah navada, je imeo zdravnik tudi apoteko

i pošto. Tak je trojno služo. Kak apotekar je bio ravno tak neškodljivi i pošteni kak zdravnik, v apoteki je imeo namreč cukrovo vodo in leroo. Krotki, tihi stavec je vsikdar tolažo svoje bolnike:

„Mojih vrstev se vam ne trebe bojati. Če dam bolnikom kakše vrstvo, je prle sam vzemem; pa če meni zdravomi ne na škodi, tudi bolniki ne more škoditi.“

„Tak je!“ so odgovarjali na to pomirjeni mestjani. Pač so ne mislili na to, ka ne dojde če zdravnik ne škodi beteznikom, liki je mora tudi vračiti.

Gospon Dasonville — tak so imenovali zdravnika — je imeo posebno veliko zavūpanje do čūdovite zdravilne moči lerojine. Večkrat je na kakšem zborovanji, spravišči vzdigno krščak i se obrno proti občinstvi s temi rečmi:

„Gospe i gospodje, prepričajte se sami, kaj včini leroa. Sedemdeset let sem star. Že štirideset let vsaki den rabim leroo, pa glejte: niti ednoga seroga vlasa ne najdete na mojoj glavi.“

Gospe pa gospodje so se jako lahko prepričali ka gospon doktor nema nednoga seroga vlasa, pa tudi ovakšega ne; glava se njemi je vse svetila od pišlivosti. Ker pa takša pripomba od

najstarejšega mestjana Struck Oil City-skoga nikak ne bi bila mesti na čast, zato jo je pa tudi ne nihče riskirao.

Med tem je mesto neprestano rastlo. Za dve leti je dobilo že železnico in dva mestniva uradnika. Zdravnika, ki je bio jako priljubljeni so namreč postavili za sodnika; šošlara pa, ki je bio poljski židov, (zvali so ga za mister Devisa) za sherifa, to je za zapovednika redarstva (policije). Bio je boljše povedano sherif i policija v ednoj osebi. Tudi šolo so sezidali in postavili starejšo gospodičino za „School-Maám“ — za vūčitelico. Naskori so odprli tudi hotel z zvenečim imenom „United States Hotel.“ (Gostilna Združenih držav“).

Izvoz petroleja je prinašao mnogo dobička. Mister Devis je dao na svojoj delavnici napraviti lepo svetko izložbeno okno, kak je je vido pri šoštaraj v San Franciski (veliko ameriško mesto). Na naslednjem spravišči so se njemi mestjani javno zahvalili za to novo polepšavo mesta. Mister Devis je pa z velikov skromnostjov odgovarjao: „Hvala lepa, lepa hvala!“

Kde je sherif, tam je tudi sodnik, tam je tudi pravdanje. Za to je pa potreben papir i pisalno orodje. Tak je

*) H. Sienkiewicz je bio znameniti poljski pisatel. Njegove povesti se čtejo po celom sveti. Ne dugo je mro v švici.

Kak lepo smo znali spevati: „Popotnik pridem čez goro, Od doma vzemem še slovo“... pa drugo: „Kako lepo, tako krasno jutro se nam odpira, Na izhodu sonce jasno, Temno noč že zapira, Nam vsem javla i nazdravla: Dobro jutro, dobro jutro!“ itd. Se spominjate teh pesmi? Ne pozabite je navčiti svojo deco, svoje vnūke na nje pa tudi ne pozabite dobro voščiti duši pokojnoga vrloga učitelja Murkovič Janoša, po vaših vrêlih molitvah.“ — *Vohar Ivan* z Beltinec.

Novi sovražnik. *Honduras*, ljudovlada v Srednji Ameriki, je pretrgala diplomacijsko zvezo z Nemčijov.

Novi grčkokatoličanski pūšpek (škof, biskup) v *Szamosujvári* na Vogrskom je dr. Hosszu Gyula 32 let je star i dozda slūžo pri vojski pa dobo več odlikovanj.

Mela i grah v Mūri. Neka ženska z G. Bistrice je melo, grah in belice štela za cukor prek na Štajar spraviti. Prišla je pa financam v roke. Kda je vidila, ka ne more vujti, je lūčila osem kil mele pa nekaj graha v Mūro, z belicami pa šla k župani, kje so njoj odvzete, da se stržijo. Nešteri lačen človek li do jela pride. Ne bi z melov i grahom lahko tudi tak napravila? Keliko siromakov bi se stoga nahranilo, kaj je po Mūri odplavalo! Edni za nepotrebne teje (čaje) živez tá mečejo, drugi se pa nemajo z čem nasititi. Je to pravica? Mislite trdokorna maslakasta, parovna, poželjiva srca, ka od toga ne de računa?

Prošnja oknajnoga glavarstva. Od 15. junija naprej več ne dobijo sirote mele. Prosi zato naše lendavsko okrajno glavarstvo vsmilena srca, naj kaj vkūp dajo, ka se semele za siromake. Naše vredništvo tudi sprejme dare té za si-

naskori bila vstanovljena na vogli ceste Cujotes-Street „stationary“ po naše: trgovina s papirom. Tam je bilo dobiti tudi vsakovrstne politične časopise, novine.

To je pa še ne vse. Amerikansko mesto ne more biti brez domačih novin; za leto dni so začnoli izdajati tjedenski list z imenom „Saturday Weekly Review.“ List je imeo teliko naročnikov, kak mesto prebivalcov. Vrednik je bio z ednim izdavitel in tiskar, celo raznašao je novine naročnikom sam. To poslednje njemi je bilo še najležejši. Imeo je namreč krave, pa je mogeo mleko vsako jūtro raznašati. Vse to ga je pa ne oviralo, ka ne bi vsakši tjedem etak začno svoje novine:

„Če bi se nevalani predsednik Združenih držav ravnal po nasveti, šteroga smo njemi v zadnjoj številki dali itd.“

V Oil City je bio vsikdar blaženi mir. Mestjani so imeli vsega povelji pa so se ne nigdar svajūvali. Življenje njim je mirno minjavalo, eden den je bio podoben drugomi kak krajcar krajcari.

(Dale.)

romake. Če što samo en liter more dati, naj prinesé. Z malih darov dosta pride pa nešterno siroto le nahranimo. Kak obilno nam plača to dober i vsmiljeni Jezus. Bodimo vsmiljeni i vsmiljenje dobimo. Žetva je ešče daleč. Rekviracije ne de, mesto té se prosi zrnje mela i drugi živež od glavarstva. Odprimo si srca!

Prehlajenja, preprih in mokro vreme so zgūbili svojo grozo za nas, ne prinesejo nam več protinskih bolečin, odkar se ribljemo z Fellerovim „Elsafluidom.“ 12 steklenic poštine pristo pošilja za 7 kor. 32 fil. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. Horv. Vise 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. — Pri tom se dobiyo tudi narahi poganjajoče „Elsa-Krogljice“, 6 škatlic franko 5 kor. 57 f.

Strašna smrt. Pavlinjek Jožef, 27 let star vojak, je na sloboščino prišo domo v Krog. Kda se je v Soboti pri notariuši zglaslo, je ne šo domo, nego v Črnee v krčmo. Tū je že najšo vinske brate, v šterih družbi se je tak napio, ka so ga z krčme mogli vōvrči za volo preglasnoga razveseljavanja. Na friškom zraki se je strezno i pravo, ka de zdaj domo šo. Šo je pa v Satahovce v krčmo. Tū je pa tak divjao, ka so vsi mogli odbežati ešče krčmarica, pomoč iskat. Ali kda je ta z pomočjov nazajprišla, že ga ne bilo v hiši, pri okni so najšli samo dosta krvi, okno pa streto. Pijanec je s pestnicov okno potro i se vse porezao. Po krvnom sledi so na en falat šli za njim, ali daleč so ne mogli priti, da se je sled skrio. Za pét dni ga je oča šo iskat i da so krvni sledi vodili v satahovski log, sem ide z svojimi ljudmi ga iskat. I najšli so tū nesrečnoga vojaka mrtvoga, ne je pa meo že leve roke od lakti dol pa prsi. Psi so njemi to že razgrizli. — Brščas je od toga vmro, ka je zavdaro sem v log i njemi je tū, da je prepijan bio, krv stekla. Mogoče tudi, da ga kakši sovražnik vmoro. — Jeli kak grozovitna smrt? Ne zato grozovitna, ka njemi je krv stekla, nego zato, ka ga je v smrtnom grehi zadobišala. Vidite, kam pela tak dostakrat i tak jako pohvaljena viuka kapljica? Blažena treznost, kda pride tvoja doba? Vojaki, vojaki, vojaki, kda pridete domo, cerkev iščite, k Jezusi pridite se zahvaljūvat, krčme se ogiblajte! Znova vas prosimo na to! Za nesrečnoga dušo pa molimo, lahko je pa li dobo teliko milosti, ka se je strezno i grehe obžalūvao prle kak je večno zaspo. Včimo se s toga, pazimo, i pomilūjmo prežalostne domače toga nesrečnoga vojaka.

Kraljevska zahvalnost. Kak se je naš apoštolski kralj malo pred tem toplo zahvalo celomi vogrskomi narodi, posebno ženskam, ka tak mirovno prenaša težave boja i je s sočūtnim srcem oproso, naj li potrpežljivi ostanejo do pridōče žetve, tak se zdaj pali z zahvalnostjov obrača do naših mornarov, šteri so junaško premagali sovražno brodovje. V *otrantovskom zalivi* v Jadranskom morji so naše ladje potopile

20 čuvarskih ladjic, 3 trgovske i kda so po posrečenom deli proti albanskomi obrežji vozile, so naletele na trikrat močnejše sovražne brodovje pa li se ž njim v boj podale. V tom boji sta „Indomito“ talijanski torpedovski rušilec i angleška križarica „Liverpool“ potopljeniva i ž njima prejšlo 496 ljudi. Naši so zgūbe druge ne meli kak 40 ljudi, med temi je mrtev tudi *Svborič* korvetni kapitan. Za to veliko junaštvo se je v posebnom pismi, poslanom *Njegovan* admirali, zahvalo našoj mornarici ap. kralj. Te duh zahvalnosti ga je prisilo tudi na to, ka je v največjoj strelbi pohodo talijansko bojišče i okrepo vojake za dom se vojskūvajoče. V Ljubljani je poslušao sv. mešo i tak okrepčan z božjim blagoslovom šo krepit pá svoje drage vojake, šteri so ga z največjim navdūšenjom pozdravljali i z ljudstvom vred ga obdajali kak deca svojega oča.

Iz pisem naših vojakov.

Še na bojišči opravlja dnevnic. „Na čast sv. Jožefi sem dnevnic opravla, naj se bole tesno sklenem ž njim v teh dnevah i si sprosím za dušo i za telo moč, da v teh nevarnih časih krepko in mirno bodem prenašao, vse, kajkoli me dosegne. Tak sem se navado, ka v vsakoj nevarnosti hitro skričim: „Pomagaj Jožef, naš Patron, Marija mati z Jezušom.“ — *Vogrinčič* Leopold, p. 301. et. bat. z Cankove.

Kje išče zdravila? „Moči mojega tela mi pešajo ino od vnogoga trpljenja mi je srce tudi slabo. Zato vas prosim, pošlite mi edno knigo, kje je trpljenje svetnikov zapisano, naj mi to srcé ojunači.“ — *Štefanec* Matjaš, topničar 37. pog. dombr. tp. z Bratonec.

Naš Marijin List v časti na bojišči. „Naš mili Marijin List je do velike časti prišo. Stotnik je zapovedao, naj se napravi brezova kapelica, ka de se v njej na veliko sredo i na vūzem sv. meša slūžila. Kda je oltar gotov bio, bi trebela nikšo podobo na njega postaviti, a te je pa tū ne bilo mogoče najti. Zglasi se zdaj neki telefonist, šteri je dobro znao risati, pa prosi Marijino podobico, iz štere bi vekšo narisao za oltar. Pa nišče druge je ne meo, samo jaz v Marijinom Listi, šteroga zmerom s seboj nosim. Meo sem pa ravno tistoga, v šterom je bila slika žalostne Matere božje z tem podpisom: „Najdragši kinč Gospodov, njegova presveta Mati, je za dar največše ljūbezni od svojega božjega Sina največše trpljenje dobila. Po toj je narisana podoba za oltar i cela vojska je najšla tolažbo pred njov blažene vūzemske svetke.“ *Hanc* Stefan, vojni žandar, z Črensovec.

Dari Rusov. „Prosimo Novine, te blaženi naš materni jezik. — Na vūzemski pondelek smo pri sv. meši bili i jako veselo Marijine pesmi popevali. Na vūzem pa, kda je blaženo sunce svoje mile trake pokazalo, so Rusi prišli vō iz svojih strelnih jarkov pa

so nam kričali, naj ne strelamo. Mi smo njim nej vervali pa smo njim štiri šrapnele preposlali. Nato so nū odšli pa je vse tiho gratalo. Poldne so pa prišli, pa so nam prinesli krūh ino cigaretline, mi smo njim pa dali rum. Žatem so se mirno povrnoli nazaj, v našem srci pa obūdili vročo želo, da bi nastao že skoro mir, ka bi prišli v svojo milo slovensko domovino nazaj k svojim dūhovnikom i vsem dragim našim domačim, štere vse srčno pozdravljamo. *Trplan Jožef, Dravec Jūrij, Kučan Ludovik z Čopinec, Lang Ludovik z Martinja, topničarje 83. tp.*

Žalostno. „Komaj sem dobo ednoga, ka je na vūzem tisti čas, ka sem šo k svetoy meši, službo opravlaao mesto mené.“ — *Godina Jožef, telefonist, z D. Bistrice.*

Zakaj je potrebno moliti za vojake? „Kak dober je Bog! Na vsaki sedmi mesec le dobim sloboščino, ka lahko idem na svoj dom, v samostan, kje si dūšo okrepim. Pa njihove Novine, preč. g. so mi tūdi v veliko tolažbo. Zdaj spoznam, na kak veliki hasek mi je bilo, ka sem jih rad pohajao, gda so na Tišini kaplan bili. Te se mi je v srce vcepilo pozvanje do samostanskoga življenja... odiše sem i najšeo blaženost... ali kratka je bila, vojna jo je pretrgala. Tri leta se mantram tū i hodim med lagojim svetom a od spadaja me vkraj držijo spomini na preteklo blaženost i molitve vaše. Kaj bi bilo z nas, če vi domači ne bi molili za nas? Što bi oštao stanoviten, da je teliko hūdoga, grešnoga? O me, dobre dūše se vam naj pomilimo, štere smo med telike nevarnosti greha postavljene, molite, le molite za nas, ka nas obdržite na Srci Jezusovom, njemi na diko, nam i sebi pa na radost. — *Lasar Matjaš, topničar, brat Bernardin v družbi sv. Vincencija, z Tropovec.*

Zdrava sodba. „Bog vam plati na vaših trūdah, štere mate z nami, ka nam sploh pošilate to dūševno hrano. Dao sem na pošto 6 kor., to vam pošilam za podporo Novin i M. Lista. To sem prišparao, ka ne kadim i ne trošim tak ināči, zato sem vam to poslaao ar vidim, da „v združeni je moč.“ Mi vogrski Slovenci smo jako mali narod i hvala Bogi vu veri vendar skoro najbogatejši med vsemi drugimi. Bio sem že té čas kak sem pri vojakah že 30. mesec, z različnimi ljudmi v dotiki, ali malo je najti takših kak so naši Slovenci, zato ka se drugi v ednoti dajo cepati, poslušajo krive vučitele, čtejo brezverske novine in časopise. Zato pa ne ga ljubavi med njimi, ka ne verjejo. Prosim vas zato dragi Slovenci i Slovenke, nikdar ne segajte po drugih Novinah, kak vam je dūhovniki priporāčajo, samo te so dobre. Te naj podpira vsaki oča, vsaka mati, vsaki dečko, če je prav pri vojakah, da ravno tū spozna, kak sladka je njegova materna reč. To pravim i vsakoy slovenskoj dekli. Mesto gizdave obleke naj da rajši podporo na naš slovenski tisk. Srčni smo samo pri Bogi. Od njega nam pa kaj

lepo pišejo vsele slovenske Novine in M. List. Podpirajte in čitite jih pa te potolaženi, te se ljubili i se včakate mirū z dobrim srcem. — *Balašic Matjaš, trenski vojak z Beltinec.*

Čistost.

*O neizmerna lepota,
Lūblena bela pticica!
Od sive rože lepša si,
Bol mila, kak je zornica!*

*Kralica si med jakostmi,
Si lelija med rožami;
Ki te je zgūbo, postal je
Sirmak, sirmak nebožani.*

*Kak zornica bliskeče se
V zajtrašnjoj svojoj krasnosti:
Na glav' Marije tak miglaš
Pred vsemi drugmi jakostmi.*

*Ti Mater naš'ga Boga si
Naredila brezmadešno;
Po teb' je poslaao Sina Bog,
Ki rešo deco revešno.*

*Te dragi kinč občuvajte,
O dečica nedužna šče!
Ka ne bi dober Jezušek
Nad vami Oči tošo se.*

*Slovenski dečki, deklice!
Naj smrt nas prle pokosi,
Kak lelija brezmadešna
Iz srca naš'ga se zgūbi!*

Hhi.

Pošta.

Kunčič Jožef. Veščički breg. Dajte mi na znanje, če ste od vašega že kaj zvedili, ka ga te ne bomo dale iskali. **Celec Jožefa domači. Grad.** Vašega so lani aprila 13. Rusi vlovili. **Korošec Jurij. Ritkarovci.** Hvala, dobljeno.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, té-
ne in žejo gaséče
si more vsaki sam
napraviti za male stroške. V
zalogi so: ananas, jaboka, gre-
nadina, maline, muškattelka, meta, pomaranče
strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta
domača pijača se pije po leti mrzlo po
zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z
natenčnim navodilom stanejo K 12 poš-
nine prosto proti povzetji. Za kmetijstva,
večša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne
i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti,
ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne
da bi bili pijani ali pa da bi zgūbili na
delavskoj zmožnosti

**Janez Grolich, drogerija „pri
angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.**

Naši čitatelji čuvajo se najbolje,

nevalnih pona-
rejenj Fellerovoga
Elsafluida, če vsig-
dar pazijo na ime „Feller“ in na znamko
„Elsa“. Mi ne delamo s temi rečmi nikše
reklame za to staro preskušano domače sred-
stvo. Što ga šče ne pozna, naj opiša zdrav-
nika. Vporabi se pri vseh posledicah prehlada,
prepiha, vlage,

proti reumatičnim bolečinam

in pri vseh zmešnjavah Vašega zdravja. Pred-
bojnske cene: 12 malih steklenic, ali 6 dvojnih,
ali 2 špeciálnivi franko 6 K; 36 malih, ali
18 dvojnih ali 6 špeciálnih steklenic franko
15 K 40 fl. Pravo samo pri E. V. Feller
lekarniki v Stubici, Centrale št. 146. Horvatsko.
Fellerove poganjajoče rebarbar pitule (6 škatulic
4.40 K franko) nosijo varovalno znamko „Elsa.“

Velika dobrota

za vsakoga je Feller-
ova toaletna in umi-
valna pastilja z znam-
ko „Elsa“. Kelikok-
rat je uporaba teh
pastilj velikoga haska

in vžitka neš čemo tū naštevati; ka bi nas to
dovedlo predaleč: samo nekaj lastnosti teh
jakihi umivalnih pastilj ščemo tū navesti
našim čitatelom.

Fellerove toaletne umivalne pastilje z znamko
„Elsa“ se uporabljajo v prvoj vrsti za vsak-
danešnje čuvanje obraza in rok in sploh ce-
loga tela, posebno proti pūščajcom, celo pri-
jetno za umivanje tela, za otroške kopeli, pri
potenji nog, pri ranah, kak tūdi za vsakda-
nešnje čiščenje zob, za izpiranje nekoliko za-
celjenih ran itd., itd. Uporaba je celo enostavna:

Kak univalna voda: zadošča ena tableta
za škafo vode; pastilja se dene v vodo
in se taki raztopi.

Proti pūščajcom: v ¼ litri tople vode se
raztopi ena pastilja in s to vodov se
večkrat naden namažejo izpūščaji. (Isto-
časno se toplo priporāča uporaba Feller-
ove pomade za kožo „Elsa“, 1 lonček 2 K).

Za umivanje glave: 2 pastilji se raztopita
v skledi vode.

Za otroške kopeli: zadošča kak dotatek
2—4 pastilje, za cele kopeli v kadi se
mora porabiti naenkrat do 10 tablet

Proti potenji nog: 2 tableti na škafo vode.
Ravnosak za ožuljene noge.

Za izpiranje vūst in zob: zadošča ½ tab-
lete na kupico vode.

Fellerove prave toaletne umivalne pastilje z znamko
„Elsa“ je mogoce uporabljati se v mnogih drugih
slučajih. Cena je nizka. En karton za poskušnjo 1 K
k zavitki Fellerovoga „Elsa-fluida“ Što hoče Fellerove
toaletne umivalne pastille narociti posebi dobi 4 kar-
tone postnine prosto za 5 K. Pred ponaredbami se
obvarujemo, ce narocamo naravnost pri izdelovateli in
naslovimo razločno: Lekarnar E. V. Feller, Stubica
Centrala br. 146. Horvatsko.